

Vážení přátelé.

Dovoluji si Vám i všem dalším zájemcům nabídnout účast na přednášce, kterou v předvečer slavnostní prezentace opraveného sousoší v Orlové pořádá Muzeum Těšínska v Českém Těšíně. Autorce, Mgr. Lence Novákové, Ph.D., se podařilo podrobně zmapovat historii orlovského památníku, obdobné informace již publikovala v odborném tisku, např. v nedávno vydané monografii o Orlové a také ve vlastivědném časopisu „Těšínsko“. Zazní i na této přednášce.

Jak jistě víte, Muzeum Těšínska již deset let usilovalo společně s ostatními partnery o obnovení památníku, který je dle mého názoru nejvýznamnějším místem připomínajícím moderní československé potažmo české historie v prostoru Těšínského Slezska - a zároveň i němým, ale výmluvným svědkem těchto událostí. Podíleli jsme se na organizaci prvního i několika dalších předchozích pietních aktů, na nichž mnozí účastníci často poprvé objevili památník., do té doby téměř zapomenutý a neznámý – a s ním i příběh o dělení a rozdělení Těšínska. Z jednoho z prvních pietních aktů Vám nabízím alespoň krásnou barevnou fotografii...

Podařilo se nám shromáždit rovněž poměrně velké množství archivních podkladů a relevantních, ověřených údajů a s jejich pomocí připomenout politikům, novinářům a mnoha dalším lidem, jaký památník v Orlové stojí, jaký je jeho význam a proč by měl být opraven. Zajímavý dokument – pohlednici z roku 1938 rovněž přikládám. Usilovat o obnovu památníku bez relevantních, historických informací, by sotva bylo úspěšné, ne-li nemožné. Poskytli jsme řadu archivních podkladů, zejména fotografií a pohlednic, také Martinu Kuchařovi a Martinu Chmelařovi, sochařům, kteří celý památník restaurovali a opravili. Jsme rádi, že jsme pomohli dobré věci. Pro mne osobně i pro ostatní zaměstnance Muzea Těšínska je důstojná obnova památníku velkým zadostiučiněním.

Městu Orlová, Československé obci legionářské a všem, kdo k obnově orlovského památníku přispěli, děkujeme.

Opět si jej můžeme prohlédnout v původní podobě a s úctou si připomenout oběti těch, kteří zde leží. Všeobecně je památník vnímán a veřejnosti také představován jako místo posledního odpočinku československých legionářů, padlých v tzv. sedmidenní válce, krátkém střetu československé armády s polskými ozbrojenými jednotkami z ledna 1919. Neměli bychom ale zapomenout, že v památníku leží i několik českých civilních obětí, zastánců československého státu, úkladně zavražděných polskými bojůvkami v tzv. plebiscitním období plném násilí, jež následovalo po tzv. sedmidenní válce - a předcházelo rozdělení Těšínska. K tomu pak došlo na pařížské mírové konferenci 28. července 1920.

Zbyšek Ondřeka, ředitel MT